

باسمه تعالی				
اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان				
اداره آموزش و پرورش منطقه دزفول				
دبیرستان غیر دولتی حجاب				
مهر آموزشگاه	رشته: علوم انسانی	پایه: دهم	درس: تاریخ (۱) ایران و جهان باستان	سوالات ارزشیابی نوبت دوم
	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۲/۳۱	روز آزمون: شنبه	شامل ۱۵ سوال در ۴ صفحه
	نام دبیر: خانم محقق	نام پدر:	نام خانوادگی:	نام:
دانش آموزان عزیز، لطفا در این بخش فقط یکی از مجموعه سوالات (الف) یا (ب) را انتخاب کنید و پاسخ دهید.				
مجموعه سوالات الف(دروس اول تا سوم)				
شماره	سوالات			بارم
۱	۱- گزینه مناسب را انتخاب کنید . الف) قدیمی ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده کدام گزینه است؟ (۱) کتیبه بیستون در کرمانشاه ☐ (۲) تکه ای سنگ نوشته به خط کهن مصری ☐ (۳) تاریخ هرودوت ☐ (۴) سالنامه های شاهان آشوری ☐ ب) مبدأ گاهشماری اوستایی در دوره ساسانی چه بود؟ (۱) آغاز پاییز ☐ (۲) آغاز بهار ☐ (۳) به تخت نشستن هر پادشاه ☐ (۴) سال تاسیس حکومت ساسانی ☐ ج) نظم و ترتیب رویدادها بر اساس زمان وقوع آنها را چه می گویند؟ (۱) کروئولوژی ☐ (۲) خط زمان ☐ (۳) گاهشماری ☐ (۴) علم تاریخ ☐ د) کدام مرحله از کار باستان شناسی حساس و مهم می باشد؟ (۱) شناسایی و کشف ☐ (۲) حفاری ☐ (۳) استخراج ☐ (۴) تنظیم اطلاعات ☐ و) اصلاح گاهشماری رومی به دستور ژولیوس سزار بر اساس گاهشماری(مصری - بابلی) صورت گرفت. ه) موزه معروف آرمیتاژ در شهر(پاریس - سن پترزبورگ) قرار دارد. ۲ - پیشگامان گاه شماری چه اقوامی بودند؟ ۳ - هدف علم باستان شناسی چیست؟ ۴ - ویژگی های رویدادهای تاریخی چیست؟ الف) ب) ج) ۵ - مکان یا مَحَوَّطه باستانی چه مکانی است؟			۱/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱/۵ <

۱	۱) اقداماتی در زمینه کشاورزی □ ۲) قانون نامه □ ۳) شیوه حکومتی که بنیان نهاد □ ۴) تلاش برای رونق تجارت □ ب) قیام اسپارتاکوس ، توسط کدام طبقه اجتماعی روم باستان صورت گرفت؟ ۱) کشاورزان □ ۲) بازرگانان □ ۳) مردمان غیر رومی □ ۴) بردگان □ ج) ابداع (آتش - کشاورزی) رویداد مهم و سرنوشت ساز در زندگی انسان به شمار می رود . د) دین مسیحیت در زمان (کنستانتین - اکتاوین) رونق بی سابقه ای یافت . ۲- شی هوانگ تی چه اقداماتی انجام داد ؟ ۳- جنگ های پلوپونزی چه جنگهایی بود؟ ۴- دستاورد برجسته تمدن مصر چه بود؟ ۵- برجسته ترین منابع نوشتاری را نام ببرید؟ ۶- اولین شهرها در ایران باستان چه نام داشت و کجاها ساخته شد؟	۰/۵	۰/۵	۱	۱
پاسخ به سوالات این بخش اجباری می باشد. (دروس نهم تا شانزدهم)					
۱	۳ صحیح یا غلط بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید . الف) یکی از مهم ترین جنگهای اشکانیان و روم در زمان پادشاهی اُرد دوم اتفاق افتاد. نام آن نبرد، نبرد حرّان بود □ غلط □ صحیح ب) خانواده‌ی گسترده تا زمانی ساسانیان تداوم داشت. □ غلط □ صحیح ج) اساسی تعالیم زرتشت بر یگانگی و پرستش اهوره مزدا قرار دارد. □ غلط □ صحیح د) طرح و نقشه شهرهای ساسانی همچون شهرهای سلوکی به شکل شطرنجی بود. □ غلط □ صحیح				
۱/۵	۴ گزینه مناسب را انتخاب کنید . الف) برای اولین بار در قرن ۹ قبل از میلاد ، در سائننامه های شاهان چه قومی به مادی ها اشاره شده است؟ ۱) اکد □ ۲) آشور □ ۳) ایلام □ ۴) سومر □ ب) کدام شاه ساسانی ، حکومت لخمیان را در مرزهای جنوب غربی ایران از میان برداشت؟ ۱) انوشیروان □ ۲) شاپور اول □ ۳) شاپور دوم □ ۴) خسرو پرویز □ ج) در روزگار مهرداد دوم اشکانی ، روابط ایران با چه کشوری توسعه پیدا کرد؟ ۱) ارمنستان □ ۲) هند □ ۳) چین □ ۴) روم □ د) در دوران هخامنشیان ، چه کسانی به حکومت شهری ها منصوب گردیدند؟ اشراف پارسی □ ۲) فرماندهان ارتش □ ۳) اعضای خاندان های بزرگ □ ۴) اشراف پارسی و مادی □ و) در دوره ساسانیان ، به ریسی چه قشری ، واستریوشان سالار گفته می شد؟ ۱) روستاییان و کشاورزان □ ۲) ستاره شناسان و منجمان □ ۳) پیشه وران □ ۴) صنعتگران □ ه) زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی چه زبانی بود؟ ۱) اوستایی □ ۲) ایرانی نو □ ۳) چین □ ۴) فارسی میانه □				
۱/۲۵	۵ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید . الف) به رئیس دبیران و کاتبان، ایران می گفتند که از جمله صاحب منصبان عالی رتبه				

	تشکیلات اداری ساسانی محسوب می شد. (ب) قلمرویی که ساسانیان بر آن فرمان می رانددند، نامیده می شد. (ج) سکه طلایی داریوش موسوم به ، شهرت فراوان یافت. (د) آتشکده آذربرزین مهر در مخصوص بود.	
۱/۲۵	کلمه مناسب را از داخل کمانک () را انتخاب کنید. (الف) اوج قدرت حکومت ما در زمان فرمانروایی (دهیوک- هووخشتر)، سومین پادشاه مادی بود. (ب) آسان گیری و مداراجویی فرهنگی و دینی از ویژگی های (ساسانی- اشکانیان) حکومت بود. (ج) اصلی ترین بخش سپاه ساسانی را سواره نظام سنگین اسلحه زره پوش تشکیل می داد که به آن (سواره نظام زره پوش - اسواران) گفته می شد. (د) مهم ترین و مفصل ترین کتاب های اعتقادی که بر اساس تعالیم زرتشت به زبان پهلوی تعلیم گردید (دینکرد- بُندَهش) که دانشنامه ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است. (و) معروف ترین نقش برجسته دوره ساسانی، مجموعه (کاخ تیسفون - طاق بستان) است .	۶
۲/۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید . (هر مورد ۰/۵ نمره) (الف) منشور یا بیانیه کورش، نماد چیست؟ (ب) سلوکوس اول چه لقبی به خود داد؟ (ج) کدام پادشاه های اشکانی اقدام به گردآوری اوستا نمود؟ (د) مهمترین مدرک برجای مانده از زبان فارسی باستان (زبان هخامنشیان)، به چه خطی نوشته شده؟	۷
۱/۵	اهمیت فتح بابل را برای حکومت تازه تأسیس هخامنشی شرح دهید؟	۸
۱	جنبش مزدک خواستار چه چیزهایی بود؟	۹
۰/۷۵	اجزای اصلی تشکیلات اداری مرکزی دوره داریوش هخامنشی را بنویسید؟ (۱) (۲) (۳)	۱۰
۱/۵	منظور از سپاه جاویدان چیست؟ اعضای این سپاه از میان چه کسانی انتخاب می شدند؟	۱۱

۱	براساس اوستا جایگاه زن در ایران باستان چگونه بود؟	۱۲
۱	شاهان هخامنشی به منظور تشویق و توسعه‌ی کشاورزی چه اقداماتی انجام دادند؟	۱۳
۰/۷۵	در دوره‌ی اشکانی به چه کسانی گوسان می گفتند و چه می کردند؟	۱۴
۱	معروفترین نقش برجسته‌ی دوره ساسانی چه می باشد و چه مشخصاتی دارد؟	۱۵
۲۰	موفق باشید - محقق	
نام و نام خانوادگی دبیر: تاریخ و امضا:		نمره به عدد: نمره به حروف:
نمره تجدیدنظر به عدد: نمره تجدیدنظر به حروف:		

	الف (هووختَر د) دینکرد . ب) اشکانیان و) طاق بستان ج) اسواران	
۷	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید . (هر مورد ۵/۰ نمره) الف) نماد فرهنگ انسانی و مداراجویانه ایرانیان است ب) او خود را نیکاتور یعنی فاتح خواند ج) بلاش یکم. د) خط میخی	۲/۵
۸	بابل یکی از بزرگترین شهرهای آن روزگار به شمار می‌رفت و مردمان و اقوام گوناگونی در آنجا می زیستند. این شهر از نظر داشتن بناها و پرستشگاه‌های با شکوه، مراکز اقتصادی ثروتمند، نهادهای سیاسی و اداری متعدد و در اختیار داشتن راههای ارتباطی با سرزمین‌های دور و نزدیک، اهمیت فراوان داشت و تسلط بر آن برای هر فرمانروایی بسیار مهم و مطلوب بود.	۱/۵
۹	مزدک طرفدار برابری مردم در بهره مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. او اعتقاد داشت مردم باید در زندگی از امکانات یکسان برخوردار باشند و خواهان آن بود که زمین و دارایی طبقات بالا، میان تهیدستان تقسیم شود. با وجود آنکه مزدک پیروان خود را از ستیز با طبقات بالا منع کرده بود، اما اموال بسیاری از بزرگان غارت شد و کار به خشونت و افراط کشیده شد.	۱
۱۰	خزانه شاهی، انبار شاهی، دیوان شاهی	۰/۷۵
۱۱	داریوش یکم زمینه نظامی، نیروی ویژه ده هزار نفری به نام سپاه جاویدان را تشکیل داد. این نیروی نظامی به این سبب جاویدان نامیده شد که هیچ گاه از شمار آنها کم نمی شد. هرگاه سرباز یا فرماندهی بازنشسته یا کشته می شد، به سرعت فرد جدیدی جایگزین او می شد. اعضای این سپاه، از میان جوانان برومند پارسی انتخاب می شدند و آموزش های ویژه می دیدند.	۱/۵
۱۲	در قسمت های از کتاب اوستا که منسوب به زرتشت است تفاوت چندانی میان مرد و زن وجود ندارد و شعار اصلی زرتشت یعنی گفتار نیک کردار نیک و پندار نیک به یکسانی برای زن و مرد توصیه شده است. تنها در بخشی هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان توسط موبدان تدوین شده موقعیت اجتماعی زن پایین تر از مرد قرار میگیرد.	۱
۱۳	یکم: افرادی را که اقدام به آبادانی زمین های بایر می نمودند تا پنج نسل از پرداخت مالیات معاف میکرد. دوم: کندن قنات، احداث بند و یا سد بر روی رودها، و حفر نهر برای انتقال آب.	۱
۱۴	شاعران و موسیقی دانها و داستانگویان که داستانهای ملی و پهلوانی را از حفظ برای مردم می خواندند. پس داستان ۱ سینه به سینه به نسلهای بعد منقل می کردند	۰/۷۵
۱۵	مجموعه طاق بستان است که دو طاق سنگی بزرگ و کوچک نقش دار و یک نقش برجسته بدون طاق را شامل میشود. آنچه این مجموعه را به طاق بستان معروف کرده طاق بزرگی است که شکارگاه خسرو پرویز را در دیواره های داخلی طاق نشان می دهد.	۱
	موفق باشید - محقق	۲۰